

**SCURTE CONSIDERAȚII PRIVIND
INFLUENȚA
MEDIULUI SOCIAL-POLITIC
NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL
ASUPRA ACTULUI DE LEGIFERARE**

Ramona DUMINICĂ *
Andreea DRĂGHICI **

***Abstract:** Mediul social-politic național constituie o forță activă în elaborarea și modificarea dreptului pozitiv întrucât normele juridice sunt, în principiu, un produs al societății. În același timp, este de necontestat că în societatea contemporană arhitectura sistemelor de drept naționale este influențată de mediul socio-politic european și internațional.*

Modul în care acești factori exercită influențe asupra activității de legiferare constituie o problemă veche, însă la fel de stringentă și actuală și astăzi. Astfel, se pune întrebarea dacă dreptul este sau nu un instrument al puterii politice, întrebare la care am încercat să găsim un răspuns în prezentul studiu.

1. Aprecieri introductive

Elaborarea dreptului constituie o acțiune condiționată de realități complexe - sociale, economice, politice, spirituale, interne sau internaționale. Toate aceste realități alcătuiesc sursele reale ale dreptului care determină obiectul, subiectele, conținutul, finalitățile și într-o anumită măsură chiar forma acestuia. În considerarea acestor aspecte, rolul lor nu trebuie exagerat, însă nici lăsat în derizoriu căci, așa cum afirmă M. Djuvara, „întreaga istorie, întregul trecut, toate forțele sociale, limba, economia țării respective, industria, comerțul, agricultura, politica, concepțiile morale și științifice, concură spre a exercita o influență puternică asupra evoluției juridice, întocmai cum și dreptul exercită o influență

**BRIEF CONSIDERATIONS
CONCERNING THE INFLUENCE OF
NATIONAL AND INTERNATIONAL
SOCIO-POLITICAL ENVIRONMENT ON
THE ACT OF LAWMAKING**

Ramona DUMINICĂ
Carmina ALECA

***Abstract:** National socio-political environment is an active force concerning the development and modification of positive law because legal regulations are, in principle, a product of society. At the same time, it is indisputable that in contemporary society the architecture of national legal systems is influenced by European and international socio-political environment.*

How these factors influence the activity of lawmaking is an old issue, but just as urgent and present nowadays. Thus, the question is whether law is or not an instrument of political power, to which we tried to find a response in the present study.

1. Introductory remarks

The creation of law must be visualized as an action conditioned by complex realities of a social, economic, political, spiritual, domestic or international nature that constitute the so-called “given”, which determines the “constructing”.

All of these realities constitute the real sources of law, which determine the object, the subjects, the content, the ends and to some extent even the form of the law. Considering these aspects, their role must not be exaggerated, nor overlooked because, as M. Djuvara stated “the entire history, the entire past, all social forces, language, the economy of the respective country, industry, commerce, agriculture, politics, moral and scientific

* Asistent univ. drd.; adresa: str. C-tin Stătescu, bl. B5, ap. 28, Pitești, Argeș; Facultatea de Științe Juridice și Administrative, Universitatea din Pitești; telefon: 0744922368; e-mail: duminica.ramona@yahoo.com.

** Lector univ. dr.; adresa: Pitești, Argeș; Facultatea de Științe Juridice și Administrative, Universitatea din Pitești; telefon: 0723619812; e-mail: andidraghici@yahoo.com.

puternică asupra evoluțiilor lor” (Djuvara, 1999, p. 300).

Plecând de la aceste aprecieri, în cele ce urmează vom pune în discuție modul în care, în societatea contemporană, realitățile social-politice determină apariția și evoluția dreptului.

Realitatea socio - politică se referă la la complexitatea vieții în comunitate, la componentele concrete ale societății: mediul economic, mediul politic, ideologic, cultural și chiar religios. Reprezentând un produs al societății, dreptul se află într-o relație permanentă și constructivă cu aceste realități.

2. Influența mediului economic asupra elaborării dreptului

O forță activă în elaborarea și modificarea oricărui drept obiectiv o reprezintă componenta economică a mediului social.

Mediul economic oferă dreptului anumite condiții ale vieții materiale, dimensiuni care asigură, în final, esența sa normativă. Factorii economici influențează sau determină elaborarea anumitor norme juridice, exercitându-și autoritatea asupra tuturor componentelor sistemului social. Acești factori permit dreptului să se adapteze la cerințele economice, în funcție de scopurile și interesele sociale. Fenomene economice, precum: producția, repartitia circulația și consumul, reformele economice, trecerea la economia piață prind viață prin drept care, prin legile adoptate, crează cadrul de dezvoltare al economiei.

În acest sens, W. Lippman spunea că „niciun om nu poate să posede bunuri, nici să se bucure deschis și în siguranță de ele, dacă acest lucru are loc în virtutea faptului că statul este dispus să-i fie respectat dreptul său legal.

Fără titlu legal el nu are proprietate, el nu este decât un posesor lipsit de posibilități împotriva acelor care sunt destul de puternici pentru a pune stăpânire pe

concepts, compete to exert a strong influence over the evolution of law, just as the law exerts a strong influence over their own evolution” (Djuvara, 1999, p. 300).

Beginning with these remarks, in what follows we will discuss the way wherein, the social-political relations lead to the apparition and evolution of the law in contemporary society.

The social-reality refers to the complexity of community life, to the concrete components of society: the economic environment, the political environment, the ideological, cultural and even religious environment. By representing a product of reality, the law is in a permanent and constructive relation with these realities.

2. The influence of the economic environment in the development of the law

The economic component of the social environment is an active force in the development and modification of any objective right.

The law is imposed by the economic environment with certain conditions of the material life, dimensions that finally ensure its normative essence. The economic factors influence or determine the elaboration of certain legal norms, by exerting their authority on every component of the social system. These factors allow the law to adapt to economic requirements, depending on the social ends and interests. Economic phenomena such as: production, reparation, circulation and consumption, economic reforms, the change to the market economy take shape through the law, through adopted laws, and create the framework of development of the economy. In this sense, W. Lippman said that “no man can own property, nor openly and securely enjoy its benefits, if it is not by virtue of the fact that the state is disposed to have his legal right

bunurile lui” (Lippmann , 1943, p. 278).

În cadrul oricărui tip de societate componenta economică este determinantă, poartă amprenta ideologiei specifice societății în perioada respectivă. De exemplu, ideologia marxistă de esență materialist-dialectică întâlnită în societățile socialiste și comuniste de tip totalitar, considera că dreptul trebuie să corespundă situației economice generale și tipului de economie impus de această ideologie precum și că economia este cea care constituie factorul determinant al dreptului. Pe de altă parte, ideologia liberală și neoliberală consacră teza conform căreia dreptul trebuie să recunoască libertățile și drepturile economice (dreptul de a acumula bogății și capital, libertatea de a produce, de a comercializa producția etc.), să garanteze economia contractuală, să creeze un cadru adecvat desfășurării acesteia.

Revoluția română din 1989 a generat schimbări radicale în societatea românească. De la vechea economie, caracterizată de o centralizare excesivă s-a trecut la o economie de piață al cărui principal factor propulsator a devenit libera inițiativă a producătorilor și autonomia agenților economici. Toate aceste principii au fost consacrate în Constituția țării și în legi speciale.

Aceste transformări intervenite în acești ani au generat apariția unor norme fundamentale menite să reglementeze relațiile comerciale și să garanteze: libertatea comerțului; concurența loială; stimularea investițiilor străine.

De asemenea, un alt exemplu îl reprezintă actuala criză economică prin care trece Europa și nu numai, și care, exercită o influență deosebită asupra elaborării dreptului intern, dar și asupra dreptului comunitar și internațional, adoptându-se norme prin care să se limiteze efectele acestei crize: de pildă, în Spania a fost adoptată Legea economiei sustenibile sau în

respected. Without a legal title man has no property, he is nothing but a possessor deprived of possibilities to fight against those powerful enough to appropriate what is his” (Lippmann , 1943, p. 278).

Within any type of society the economic component is decisive and it bears the mark of the ideologies typical of the respective period. For example, Marxist ideology, materialist-dialectic in essence, as exemplified by totalitarian socialist and communist societies, considers that the law should correspond to the general economic situation and the economic model imposed by this ideology and also that the economy constitutes the decisive factor of the law.

On the other hand, liberal and neo-liberal ideologies sanction the thesis according to which the law must acknowledge the economic rights and liberties (the right to accumulate riches and capital, the freedom to produce and to commercialise what is produced etc.), it must guarantee contractual economy and create an adequate framework for this type of development.

The Romanian revolution of 1989 has generated radical changes in Romanian society. The economy has shifted from the old, excessively centralized economy to the market economy, whose main driving force is the free initiative of manufacturers and the autonomy of economic agents. All these principles have been sanctioned by the country’s Constitution and special laws.

The transformations that have occurred in these last years have led to the advent of certain fundamental laws meant to regulate commercial relations and to guarantee: freedom of trade, loyal competition and the stimulation of foreign investments.

The current economic crisis plaguing Europe and the rest of the world is also an example of how the economy exerts

România, Legea 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar. Așadar, toate aceste eforturi pentru crearea și perfecționarea cadrului legislativ al reformei economice constituie o evidentă dovadă a racordării dreptului la cerințele transformărilor economice.

Nu în ultimul rând, nu trebuie neglijat nici rolul mediilor financiar-bancare în constituirea și funcționarea dreptului obiectiv în vigoare. „Nicio societate nu are șanse de reușită dacă nu îmbină interesele și creditul de care se bucură cei bogați cu cele ale statului. O datorie națională, dacă nu este excesiv de mare, va fi pentru națiune o adevărată binecuvântare.” Ca atare, plecând de la aceste afirmații, este clar că nu doar orice drept pozitiv, dar și dreptul internațional public și privat depind într-o măsură subtil evaluabilă de jocul de interese ale grupurilor interne și internaționale financiar-bancare (Marrs, 2000, p. 49).

3. Conexiunea politică - drept

O altă componentă care exercită influență asupra dreptului, și asupra căreia ne vom opri în continuare, este mediul politic. Legătura dreptului cu politica poate fi caracterizată ca fiind una complexă.

Dreptul constituie un ansamblu de norme care reglementează conduita unui grup social, în timp ce politica apare ca o expresie a acțiunii puterii de stat. Dacă în cazul dreptului suntem în prezența unor reguli prestabilite, mediul politic se particularizează prin libertate de acțiune. Însă, între drept și politică apar importante conexiuni.

Relația dintre acest factor și drept este remarcabil relevată de profesorul Gheorghe C. Mihai care afirmă: „Limbajul juridic e într-o relație ciudată cu limbajul politic; astfel, atât pentru unul, cât și pentru celălalt nu există adevăr, ci adevăruri, între care se poate alege și

considerable influence over the development of not only domestic but also community and international law: laws have been passed to limit the effect of this crisis. For example, the Law for a Sustainable Economy has been passed in Spain, while in Romania there is Law 118/2010 concerning certain measures, which are necessary for reestablishing the budgetary balance. Therefore, all these efforts made to create and perfect the legal framework of the economic reform constitute clear evidence of the connection between the law and the requirements of the economic transformations.

Last but not least, we must not neglect the role of the financial and banking environment in the development and functioning of the objective law currently in force. “No society has any chance of success if it does not combine the interests and the credit enjoyed by the wealthy with those of the state. A national debt, if not an excessively large one, will be a true blessing for the nation.” As such, starting from these statements, it is clear that not any positive law, but also public and private international law depend to a subtly assessable extent on the interests of internal and international financial and banking groups (Marrs, 2000, p. 49).

3. The connection between politics and the law

The political environment is another component that exerts influence over the law, on which we shall focus our discussions further.

The connection of the law with politics may be characterised as a complex one.

The law constitutes an ensemble of norms that regulate the conduct of a social group, while the politics appears as an expression of the action of the state power. If in the case of the law we are in presence of certain pre-established rules, the political environment

decide cu majoritatea celor ce decid prin vot.(...) Pentru politic nu există iubire, iar pentru dreptul pozitiv ea înseamnă cu totul altceva (loialitate în relații sexuale oficializate, solidaritate în relațiile dintre cetățeni, între sindicaliști) decât „depășire pe sine”. Pentru dreptul pozitiv, biserica (credință religioasă instituționalizată) este aceea recunoscută să funcționeze, chiar dacă, pe de altă parte, el recunoaște dreptul la opțiune religioasă. Pentru politic, biserica nu are nicio relevanță dacă nu-i slujește scopurile. Pentru dreptul pozitiv căsătoria e familia instituționalizată, în care partenerii pot fi: persoane majore de sex diferit. Pentru politic familia, chiar și instituționalizată, e o entitate depășită” (Mihai, 2009, pp. 283-284).

Problema influenței factorului politic asupra activității de creare a dreptului este veche, dar la fel de stringentă și actuală și astăzi.

Jean Carbonier făcea cu ceva timp în urmă o observație pertinentă, încercând să denunțe tendința politicianului de a-și subordona dreptul: „evoluția structurilor sociale produce o încercare de subordonare dreptului de către politic, care în final conduce la degradarea relației dreptului cu societatea, legea nu mai are în zilele noastre semnificația pe care o avea odată. Ea nu este, în multe cazuri, cea maximă de conduită care era proclamată solemn cu intenția validității ei pentru generațiile viitoare, ci o modalitate pentru stat de a da ordine unui grup mai mare sau mai mic de supuși” (Carbonier, 1976, p. 115) sau într-o formulare mai dură, juristul Rudolf von Ihering aprecia: „Dreptul nu este principiul superior care guvernează lumea; el nu este un scop în sine, ci mijlocul de a realiza un scop, care este conservarea societății. Dacă societatea nu se poate menține în starea juridică actuală, dacă în privința aceasta dreptul nu poate să o ajute, forța intervine și remediază situația. Stăpânii

distinguishes itself by its freedom of action. However, between law and politics there are important connections.

The relation between this factor and the law is remarkably emphasized by Professor Gheorghe C. Mihai who states: “The legal language is in a particular relation with the political language; thus, there is no one single truth for one or the other but many truths, from which one can choose and decide by majority of the vote. (...) There is no love in the political language and in the case of positive law it means something completely different (loyalty in legitimate sexual relationships, solidarity between citizens, between members of a syndicate) to “surpassing oneself”. In the case of positive law, the church (institutionalized religious faith) is the one acknowledged to work, even though, on the other hand, it acknowledges the right to choose one’s religion. In the case of politics, the church has no relevance if it does not serve its ends. In the case of positive law, marriage represents the institutionalized family, in which the partners can be: mature persons of different sexes. In the case of politics, the family, even an institutionalized one, is an outdated entity” (Mihai, 2009, pp. 283-284).

The problem posed by the influence of the political factor over the creation of law is an old one, but it is just as pressing and current today as ever.

Some time before, Jean Carbonier made a pertinent observation, trying to denounce the tendency of politics to subordinate the law: „the evolution of social structures leads to politics subordinating the law, which finally leads to the degradation of the relation between the law and society, nowadays the law no longer has the same significance it once had. It is not, as in many cases an adage of conduct solemnly proclaimed with the intention of validating it for future generations, rather a way

neomenoși care și-au persecutat propriile popoare, cârmuindu-le cu scutul, au făcut pentru educația juridică a omenirii tot atât de mult cât cei mai înțelepți legiuitori ce au scris tablele legii” (Von Ihering, 1877, p. 233).

Practic, din afirmațiile de mai sus deducem că dreptul s-ar reduce la un simplu mijloc de manipulare utilizat de puterea politică, ceea ce în parte este adevărat. O analiză simplă a câtorva momente din istorie este suficientă pentru a ne determina să aderăm la susținerile doctrinarilor citați mai sus, însăși societatea românească actuală, confruntându-se cu o asemenea adevărată „criză a dreptului obiectiv”, iar una dintre cauzele acesteia este chiar această utilizare a dreptului ca o „știință a mijloacelor”.

Este evident că toate regimurile politice, fie totalitare, fie democratice au creat și au utilizat dreptul obiectiv ca formă de reglementare normativă în propriile scopuri, iar pe de altă parte legea a servit la promovarea unor valori de natură a manipula populația.

Comentând aprecierile lui Rudolf von Ihering, G. Ripert arăta că „de fapt, Ihering înlătură veșmântul sacru și misterios al puterii politice, care ar putea împiedica punerea în discuție a legilor pe care le dictează. Nu trebuie confundată violența nedreaptă cu forța socială care luptă pentru crearea dreptului”, accentuând că individul e mai presus de stat, însă trebuie să respecte disciplina etatică, singura ordine care asigură pacea socială.

În ce ne privește, orice normă juridică va fi ferită de supremația politicului atâta timp cât se va raporta la propriile sale criterii de valoare, care o fac mai stabilă și credibilă în ceea ce privește reflectarea realității sociale, însă fără a înțelege prin asta o izolare a dreptului de politicul, de la care își revendică paternitatea și cu care se află interdependență, ci doar că dreptul trebuie să-și păstreze propria esență.

În doctrină, (Roubier, 1961, p. 277) în

for the state to establish order within a larger or smaller group of subjects” (Carbonier, 1976, p. 115) or in the rougher words of jurist Rudolf von Ihering who ascertained that: „The law is not a superior principle that governs the world; it is not an end in itself, rather the means of achieving an end, meaning the preservation of society. If society cannot maintain the current juridical conditions, if concerning this law the law cannot help society, force is used to remedy the situation. The inhuman masters who have persecuted their own people, leading them with the shield in hand, have done as much for the juridical education of humanity as any of the wise legislators who have etched the law in stone” (Von Ihering, 1877, p. 233).

Practically, from the statements above we deduced that the law is reduced to a simple method of manipulation used by the political powers, which is partly true. A simple analysis of certain historic moments is sufficient to make us adhere to the statements of the doctrinaires previously quoted, contemporary Romanian society itself is confronted with a similar „crisis of objective law”, and one of the causes of these crises is the use of the law as a „science of means”.

It is obvious that all political regimes, either totalitarian or democratic have created and used objective law as a form of normating regulation in the pursuit of their own goals, and on the other side the law served to promote certain values that can manipulate the people.

By commenting Rudolf von Ihering’s statements, G. Ripert shows us that „actually, Ihering draws away the sacred and mysterious veil from the face of the political powers, which can impede the discussion on laws that they dictate. We must not mistake unlawful violence for the social force that fights for the creation of the law”, and underline the fact that the individual is above the state, however he must abide by the state discipline, the only

mod corect se susține că într-un stat democratic, dreptul ar trebuie să constituie o garanție a vieții politico –sociale, o garanție a organizării și funcționării statului. Dreptul trebuie să se supună unei cenzuri proprii, chiar valorile societății contribuind la definirea idealurilor acesteia. Dacă dreptul nu are în vedere acest scop, el se transformă într-o știință a mijloacelor.

Conceptul de putere politică, într-o exprimare simplistă, dar relevantă ar desemna puterea polisului, în sensul de putere „a comunității membrilor comunității, care au conștiința apartenenței la ea.”

Lato sensu, puterea politică presupune pe lângă puterea exercitată de stat, deci partea instituționalizată, și trăsăturile puterii politice.

Este clar că exercitarea puterii politice nu este posibilă decât prin adoptarea unor acte normative care să reglementeze organizarea și funcționarea autorităților.

În același timp, elaborarea dreptului etatic revine unui organ de stat, ca o componentă a părții instituționalizate din puterea politică din societate, și se datorează inițiativelor cu substrat politic din partea partidelor politice existente. Limitarea restituirii proprietăților agricole la zece hectare, prin Legea nr. 18/1991, reglementările actuale privind obținerea cetățeniei române sau legea electorală în vigoare în România, dezincriminarea homosexualității etc, toate au un substrat politic, dat de coloratura politică a majorității parlamentare la momentul istoric respectiv. Totuși, forma reglementării juridice și aplicarea ei se degrevează în bună măsură de interesul politic partizan, căci altfel nu s-ar putea impune ca îndatorire generală. În același timp, forța dreptului pozitiv asigură dreptul forței politice care, valorificându-l, își ajustează legitimitatea (Mihai, 2009, pp. 277-278).

Asupra dreptului pozitiv își exercită

order that can ensure peace in society.

Speaking for ourselves, any legal norm shall be protected from the supremacy of the political as long as it relates to its own criteria of value that make it more stable and credible as a reflection of the social reality, however without understanding thereby an isolation of the law from the political, wherefrom it claims its paternity and with which it exists in a interdependence, but only that the law must keep its own essence.

Doctrine correctly upholds that in a democratic state, the law should constitute a guarantee of the social-political life, a guarantee of the organisation and functioning of the state. The law must submit to its own censure, to the values of society even, by contributing to the definition of society’s ideals. If the law does not maintain this goal, it becomes a science of means (Roubier, 1961, p. 277).

The concept of political power, simply but relevantly put, designates the power of the polis, in the sense of power “of the community of members of the community that are conscious of belonging to it.”

Lato sensu, political power implies besides the power exercise by the state, i.e. the institutionalized part, the characteristics of the political power.

It is clear that exercising political power is not possible without passing certain laws to regulate the organization and functioning of the authorities.

At the same time, the development of state law is the responsibility of a national body, as a component of the institutionalized part of the political power in society, and it is owed to the initiatives with a political under-layer of the existent political parties. The limitation of restituted agricultural properties to ten hectares, through Law 18/1991, the current regulations concerning the acquisition of Romanian

influența și grupurile de interese, adică „acele structuri grupale, care în baza unei atitudini comune pot transmite celorlalte structuri sociale intenția realizării anumitor scopuri ce vizează stabilirea, menținerea sau intensificarea formelor de comportament în care sunt implicate atitudini comune. Asemenea grupuri, bazate pe un sistem de interacțiuni stabile, care respectă distribuția generală a intereselor în echilibru (pentru o reacție organizată la presiunile externe asupra acestor interese), acționează pentru maximalizarea intereselor membrilor săi. Ele fac publice cauzele pe care le apără, sprijină sau resping candidaturi la alegeri, dezbate proiecte de legi, influențează legislativul prin tacticile lobby-ului etc.” (Popa, 2007, p. 12).

Un rol din ce în ce mai mare în jocul politic îl au alături de partidele politice, grupurile de presiune. În funcție de statutul lor juridic, pot fi grupări cu caracter obligatoriu (de exemplu: consiliile de administrație a comunităților teritoriale la nivelul comună, oraș, județ) sau cu caracter voluntar, care țin de dreptul privat (de exemplu: societățile industriale și comerciale, sindicatele ș.a.). De regulă, căile de acțiune ale acestor grupuri sunt: propaganda, jocul de influență (corupția este limita acestui tip de intervenție) precum și prin acțiuni directe: greva, blocarea străzilor ș.a.

Nu trebuie neglijată nici puterea minorităților, definite ca „un grup numeric inferior restului populației unui stat, posedând, din punct de vedere etnic, religios sau lingvistic, caractere care îl diferențiază de cele ale restului populației și manifestă, chiar de manieră implicită, un sentiment de solidaritate, cu scopul de a-și prezerva cultura, tradițiile, religia și limba” (Lajoie, 2002, p. 23).

În unele state, asemenea grupuri sunt organizate în partide politice, uniuni sau asociații legal înregistrate și recunoscute de

citizenship or the electoral law in force in Romania, the decriminalization of homosexuality etc., all of these have a political side, given by the political variety of the parliamentary majority at a certain moment in history. However, the form of the regulation and its application is greatly relieved by the partisan political interest, because thus it cannot impose itself as a general obligation. At the same time, the authority of the positive law ensures the law of the political force, which values it and adjusts its legitimacy (Mihai, 2009, pp. 277-278).

The positive law is also influenced by interest groups, meaning “those group structures that on the basis of a common attitude can transmit to other social structures the intention to reach certain ends that aim to stabilize, maintain or intensify the forms of behaviour that involve common attitudes. Such groups, based on a system of stable interactions, which respect the general and balanced distribution of interests (for an organized reaction to the external pressures on these interests), and act for a maximization of the interests of its members. They make the causes that they defend, public and they support or reject the candidacies in elections, debate law projects, influence the legislative through lobbying etc.” (Popa, 2007, p. 12).

The pressure groups play an ever more important role in the political game besides the political parties. Depending on their legal status, there are compulsory groups (e.g. administrative councils of territorial communities in districts, cities, counties) or voluntary groups, pertaining to the private law (e.g. industrial and commercial societies, syndicates and others). As a rule, the practices of these groups are: propaganda, influence games (corruption is the limit of this practice) as well as through direct actions: strikes, street blockades and so on.

autoritățile statale și luptă, printr-o mare varietate de mijloace și metode, pentru ca puterea de stat să adopte reglementările legale solicitate (folosirea limbii materne în școli, administrație și justiție, creșterea gradului de autonomie a localităților în care aceștia sunt majoritari etc).

4. Rolul societății civile în activitatea de elaborare a dreptului

Societatea civilă trebuie amintită și ea în rândul factorilor de configurare a dreptului întrucât prin funcțiile pe care le exercită: funcția de supraveghere a puterii publice, funcția sancționatorie și cea educativă poate exercita o influență asupra elaborării dreptului. De pildă, prin intermediul funcției de supraveghere, societatea civilă ține sub presiune puterea publică pentru ca aceasta să reglementeze în manieră corespunzătoare instituții fundamentale precum: proprietatea, familia, dreptul la muncă, dreptul la educație ș.a. sau prin funcția sancționatorie materializată în moțiuni de cenzură, forme specifice de grevă, dezbateri pe probleme de interes pentru societate în general.

Definită ca ansamblul formelor organizatorice nestatale, apolitice, fundamentate pe dreptul de liberă asociere consfințit de Constituție, prin intermediul cărora sunt exprimate public interesele specifice (economice, sociale, spirituale, profesionale etc.) ale opiniei publice, constituie șansa pe care o au cei fără putere de a se exprima, de a judeca puterea; ea poate și trebuie să fie o contra pondere în raport cu forța statului și a structurilor politice. Trebuie să fie cea care promovează adevărata esență a solidarității umane, cea care determină implicarea cetățenilor în treburile cetății începând cu respectarea drepturilor și libertăților fundamentale individuale și colective, lupta împotriva corupției și

One must not neglect the power of the minorities, defined as “a group inferior in number to the rest of the population of a state, which possesses certain ethnic, religious or linguistic characteristics that set it apart from the rest of the population and which manifests, in an implicit manner, a feeling of solidarity, in order to preserve its culture, traditions, religion and language” (Lajoie, 2002, p. 23).

In some states, such groups are organized in political parties, unions or associations legally registered and recognized by the state authorities and fight through a great diversity of means and methods to force the state to adopt the requested legal regulations (the use of the mother tongue in schools, the administration and in justice, the increase of autonomy of settlements where they form a majority etc.).

4. The role of the Civil Society in the Activities of Developing the law

Civil society must be mentioned among the factors that configure the law through the functions exercised: the function of supervising the public powers, the function of sanctioning and educating can exercise an influence on the development of law. For example, by means of the supervising function, civil society keeps the public power under pressure in order to regulate the fundamental institutions accordingly: property, family, the right to work, the right to an education etc. or by means of the sanctioning function which takes the shape of censure motions, specific forms of striking, debates on the matters of interest for society in general.

Civil society is defined as an ensemble of apolitical and non-governmental forms of organization, founded on the right to free association as sanctioned by the Constitution, through which specific public interests (economic, social, spiritual, professional etc.)

criminalității, a ignoranței și birocrăției, asigurarea traiului decent, ocrotirea mediului, modernizarea învățământului, culturii și artei etc. (Voicu, 2006, pp. 53-54).

În țara noastră, chiar dacă în prezent, rolul societății civile este unul destul de ambiguu, marcat de multe ori de partizanate politice, totuși aceasta a obținut un succes notabil care ne permite să susținem că este nevoie să-și asume calitatea de factor de configurare a dreptului. Este vorba de rolul marcant pe care l-a avut în influențarea puterii legislative de a reglementa organizarea și funcționarea celor mai importante elemente ale sale: sindicatele (Legea nr. 54/1991), patronatele (Legea nr. 356/2001 și H.G. 503/1991), asociațiile și fundațiile respectiv organizațiile neguvernamentale (O.G. 26/2000, Legea nr. 34/1998) ș.a.

5. Influența mediului socio-politic internațional asupra elaborării dreptului intern

Existența oamenilor se desfășoară nu numai în cadrul socio-politic național, ci existența lor presupune și calitatea de membri ai comunității regionale și internaționale.

Raporturile care apar la nivelul comunității internaționale care, în mare parte sunt relații interstatale, creează un anumit climat internațional ce se concretizează în diferite categorii de norme și principii, care formează ordinea juridică internațională. Un exemplu care reflectă forța de influențare a dreptului intern de către particularitățile existenței umane la nivelul structurilor internaționale, de formele de organizare a relațiilor la acest nivel, precum și de specificul ideologiei sociale, îl constituie principiile ce stau la baza dreptului internațional contemporan: principiul cooperării între state, principiul soluționării pașnice a diferendelor internaționale; nerecurgerea la forță sau la amenințarea cu

of the public opinion are expressed, it constitutes the opportunity of those without power to express themselves; it can and must act as a counterweight in relation to the force of the state and the political structures. It must promote the true essence of human solidarity, which determines the citizens to become involved in the business of the city-state, beginning with respect for the fundamental individual and collective rights and liberties, the fight against corruption and criminality, ignorance and bureaucracy, ensuring a decent living, protecting the environment, modernizing teaching, culture and art etc. (Voicu, 2006, pp. 53-54).

In our country, even at present, the role of the civil society is sufficiently ambiguous, marked frequently by political parties, and yet it experienced a notable success, which allows us to state that it is necessary to assume its role in configuring the law. This has to do with the noteworthy role that it has had in influencing the legislative power, in regulating the organization and functioning of the most important of its elements: syndicates (Law 54/1991), patronages (Law 356/2001 and H.G. 503/1991), associations, foundations and non-governmental organizations (O.G. 26/2000, Law 34/1998) and others.

5. The influence of the international social-political environment on the development of internal law

People's lives take place not only within the national socio-political framework, their existence involves their belonging to the members of a regional and international communities.

The relations formed at the level of the international community, consisting mostly of relations between states, create a certain international climate, which materializes in different categories of laws and principles,

forța; neamestecul în treburile interne; dreptul popoarelor de a dispune de ele însele; egalitatea suverană a statelor; inviolabilitatea frontierelor; integritatea teritorială; respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și nu în ultimul rând respectarea cu bună credință a obligațiilor asumate în conformitate cu dreptul internațional.

Este de necontestat că în societatea contemporană arhitectura sistemelor de drept naționale este influențată de mediul socio-politic internațional și european.

Astfel, calitatea României de stat membru al Uniunii Europene și apartenența la marea familie a statelor lumii (Organizația Națiunilor Unite) generează printre altele și obligația principală a armonizării dreptului românesc cu dreptul internațional și cel unional.

În prezent, crearea unei legislații la nivel intern implică nu doar un efort de organizare tehnică, de corelare națională, ci și unul de corelare comunitară și internațională. În acest sens, art. 12 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în 2004 stabilește că actul normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației, scop în care: a) proiectul de act normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune; b) proiectul de act normativ, întocmit pe baza unui act de nivel superior, nu poate depăși limitele competenței instituite prin acel act și nici nu poate contraveni principiilor și dispozițiilor acestuia; c) proiectul de act normativ trebuie să fie corelat cu reglementările comunitare și cu tratatele internaționale la care România este parte.

Prin urmare, elaborarea unui proiect de act normativ implică armonizarea cu prevederile tratatelor internaționale la care țara noastră este parte și intervine în baza principiului respectării tratatelor internaționale. Între legea

which form the international legal system. The principles at the foundation of the contemporary international law are a relevant example of the power to influence the domestic law by the existing human particularities at the level of the international structures, by the forms of organization of the relations at this level as well as the specific characteristic of the social ideology. These principles include the principle of cooperation between states, the principle of a peaceful solution of international differences; not resorting to force or threats to use force; noninvolvement in the domestic matters of other countries; the right of the peoples to lead themselves; the equal sovereignty of all nations; the inviolability of national borders; territorial integrity; the respect for basic human rights and liberties and last but not least the respect in good faith for the obligations assumed in accordance with international law.

It is indisputable that in contemporary society the structure of the national legal systems is influenced by the international and European socio-political environment.

Thus, the status of Romania as a member state of the European Union and as a part of the great family of the states of the world (the United Nations) generates the obligation to harmonize Romanian law with the international and UN law.

At present, the creation of domestic legislation involves not only an effort to achieve technical organization, national correlation, but also one to achieve community and international correlation. In this sense, article 12 from Law 24/2000 concerning the norms of legislative technique for the development of normative acts, republished in 2004, established that the normative act must be organically integrated into the legislative system, for which purpose: a) the bill must be correlated with the stipulations of laws of the

internă și un tratat internațional nu pot apărea discrepanțe, întrucât într-un asemenea caz legea națională ar face inoperabile dispozițiile din tratate, ceea ce ar genera nerespectarea obligațiilor asumate și a principiului *pacta sunt servanda* prevăzut în Constituția României. De asemenea, corelarea unui proiect de act normativ cu tratatele internaționale intervine și în baza principiului priorității tratatelor internaționale în materia drepturilor omului, consacrat de art. 20 din Constituția României (Grigore, 2009, p. 286).

Mai mult, ca urmare a aderării și în final a integrării României în Uniunea Europeană, din punct de vedere juridic, s-a născut și o nouă interferență, între dreptul național și cel al Uniunii Europene. Ca orice alt stat membru, România și-a asumat obligația corelării legislației interne cu legislația comunitară prin transpunerea și implementarea în ordinea juridică internă a acquis-ului comunitar, mai exact actele normative interne trebuie să fie conforme cu reglementările dreptului comunitar.

Prin urmare, este de necontestat constatarea potrivit căreia mediul social-politic național și internațional exercită influențe marcante asupra elaborării dreptului, constituind o veritabilă sursă reală a acestuia.

BIBLIOGRAFIE:

1. Carbonier, J., 1976, "Flexible droit" (LGDJ, Paris).
2. Djuvara, M., 1999, "Teoria generală a dreptului. Drept rațional, izvoare și drept pozitiv" (Ed. All Beck, București).
3. Grigore, Mihai, 2009, "Tehnica normativă" (Ed. C.H. Beck, București).
4. Lajoie, A., 2002, "Quand les minorites font la loi" (P.U.F., Paris).
5. Lippmann, W., 1943, "The Good Society" (Grosset & Universal Library, New York).
6. Marrs, J., 2000, "Rule by Secrecy" (București).
7. Mihai, Gheorghe C., 2009, "Fundamentele Dreptului. Știința dreptului și ordinea juridică", vol. I

same or a higher level, with which it is connected; b) the bill, drawn up on the basis of a higher level act, cannot surpass the limits of competence instituted through this act and cannot contravene its principles and stipulations; c) the bill must be correlated with the community regulations and the international treaties, of which Romania is a signatory.

Therefore, the development of a legal project involves the harmonization of the stipulations from international treaties, of which our country is a signatory and intervenes on the basis of the principle of respecting international treaties. There can be no discrepancies between a domestic law and an international treaty, because in such a case the domestic law would render the stipulations of the treaty inoperable, which would lead to breaking the obligations assumed and of the principle *pacta sunt servanda* stipulated in the Romanian Constitution. Also, the correlation of a law project with the international treaties intervenes on the basis of the principle of priority of international treaties concerning human rights, as sanctioned by article 20 from the Romanian Constitution (Grigore, 2009, p. 286).

More than that, as a consequence of the adherence and finally of the integration of Romania in the European Union, from a legal point of view, a new interference was created between the national and community law. As any other member of the European Union, Romania has assumed the obligation to correlate the national legislation with the community legislation through the translation and implementation of the community acquis into the domestic legal system. This acquis consists of domestic laws that must be in accordance with the regulations of community law.

(Editura C.H. Beck, București).

8. Popa, N., 2007, „Considerații privind dimensiunea socială a dreptului și factorii de configurare a acestuia”, Revista de Științe Juridice nr. 2/2007, 12.

9. Roubier, Paul, 1961, “Theorie generale du droit” (Paris).

10. Voicu, Costică, 2006, „Teoria generală a dreptului” (București).

11. Von Ihering, Rudolf, 1877, Der Zwegh in Recht (Berlin).

BIBLIOGRAPHY:

1. Carbonier, J., 1976, “Flexible droit” (LGDJ, Paris).

2. Djuvara, M., 1999, “Teoria generală a dreptului. Drept rațional, izvoare și drept pozitiv” (Ed. All Beck, București).

3. Grigore, Mihai, 2009, “Tehnica normativă” (Ed. C.H. Beck, București).

4. Lajoie, A., 2002, “Quand les minorites font la loi” (P.U.F., Paris).

5. Lippmann, W., 1943, „The Good Society” (Grosset s Universal Library, New York).

6. Marrs, J., 2000, „Rule by Secrecy” (București).

7. Mihai, Gheorghe C., 2009, „Fundamentele Dreptului. Știința dreptului și ordinea juridică”, vol. I (Ed. C.H. Beck, București).

8. Popa, N., 2007, „Considerații privind dimensiunea socială a dreptului și factorii de configurare a acestuia”, Revista de Științe Juridice nr. 2/2007, 12.

9. Roubier, Paul, 1961, “Theorie generale du droit” (Paris).

10. Voicu, Costică, 2006, „Teoria generală a dreptului” (București).

11. Von Ihering, Rudolf, 1877, Der Zwegh in Recht (Berlin).